

אוסו רביד מספר

ניסיון חבלה בנמל חיפה – פברואר 1946

נמסר לאתר הפלי"ם וההעפלה על ידי נכדו יואב אייזנברג

בפברואר 1946 עדיין היתה ה"חוליה" חוליה קטנה, ומנתה לא יותר מאשר חמישה אנשים. החמישי שהצטרף אליה היה ג'ינג'י בשם יהושע רביד, הידוע יותר בכינויו "אוסו". משה ליפסון מספר על אופן גיוס האנשים ל"חוליה" ועל אופן גיוס האנשים לפעולה שהוטלה עליהם באותו החודש- פיצוץ ארבע ספינות משטרה: "גייס אותי לעסק הזה דב צסיס. בשבת אחרי הצהריים הגיע לקיסריה, קרא לי לאוהל ובטון מרשים אמר לי: 'אתה רוצה להשתתף בפעולה ש-99.9% לא תחזור ממנה חי?' מה שמצא חן בעיני זה ה-99.9%. לקחתי את "הנססר" (תיק כלי רחצה), את תעודת הזהות ונסעתי לחיפה למלון 'כרמליה', שם פגשתי את החבורה: יוחאי, אוסי ושאל. נעשתה הגרלה, ואני נשארתי על היבשה".

לפעולה יצאו אוסי, שאל אהרונב וכמובן, יוחאי בן-נון. אלא שהפעם הפעולה היתה הרבה יותר קשה. הבריטים, למודי ניסיון החבלה בנובמבר 1945, ארגנו מערכת מיגון משוכללת על ארבע סירות המנוע, שאותן היו אמורים אנשי ה-'חוליה' לפוצץ. רשתות ברזל שהגיעו עד לקרקעית הים הגנו על הסירות שעגנו בתוך הנמל. סירת משטרה קטנה שוטטה והאירה את השטח, כאשר היא מחפשת את אותם 'אנשי צפרדע' יהודים. המשחתות שעגנו בנמל הטילו מדי זמן קצוב פצצות עומק קטנות כנגד צוללים.

מספר אוסי: "נכנסו לנמל על הספינה 'עליזה' של קיסריה. יוחאי הביא את המטענים עם הקלמרות, ואנחנו היינו צריכים להכניס לפני הפעולה את עפרון ההשהיה למטענים. קיבלנו גם פלייר גדול הצמוד לנו לרגל. פלייר, למעשה "קאטר", שבעזרתו היינו צריכים לחתוך את הרשת ולחדור פנימה. מ'עליזה' ועד למעגן מנהלת הנמל היה מרחק של כ-800 מטר, ושיערונו שהפעולה תימשך כשעתיים וחצי.

הפתרון של יוחאי כנגד הקור היה בכך שהוא מרח אותנו בגריז, כי אמרו שבחורף הכבד (וזו חודש פברואר) הגריז יעזור לנו נגד הקור, וחוף מזה אמרו לנו בדרך הלצון שכך נחליק יותר טוב במים. שני המטענים היו כבדים מאוד. הונחינו, שבעת השחייה לא להכניס את הראש בתוך המים. כבר מרגע שירדנו מהסירה למים, והתחלנו לשחות, הרגשנו פצצות עומק קרובות אלינו. המשכנו להתקדם, כאשר המטענים שעל גופנו כבדים מאוד ובתוכם האמפולות שכבר החלו לפעול. שחינו במרחק ארבע עד חמישה מטרים אחד מהשני והגענו עד לגדר. שאל עשה לי סימן שהוא יורד למטה לנסות לחתוך את הגדר, ואחרי כמה שניות הוא עלה בחזרה. שוב נכנס שאל ועלה ועשה לי סימן שזה לא הולך לו. צללתי למטה. ניסיתי גם אני לחתוך, וזה לא הלך. בינתיים כנראה הבריטים הבחינו שמשהו קורה.

הנמל התעורר, והחלטנו להסתלק בספיד בחזרה לספינה". הגדר שהשניים לא הגברו עליה הייתה גדר שנבנתה על ידי 'סולל-בונה', והם קיבלו את המפרט שלה מ-'סולל-בונה'. אך, כאמור, הם לא הצליחו לפרוץ אותה, ועתה הם השתדלו להגיע במהירות לספינה בקור הכבד. ראשון הגיע שאל אהרונב, כולו רועד מקור. מהמטען שלו הוא השתחרר בדרך בכוחות אחרונים. גם אוסי הגיע ועלה למעלה בסולם. יוחאי נוכח לדעת, שהמטען עדיין על בטנו והוא לא הצליח להשתחרר ממנו. הוא לקח סכין, חתך את המטען והשליך אותו לתוך המים. לאוסי היה כל כך קר, עד שיוחאי נאלץ לקחת פרימוס ולחמם לו את הרגלים. שאל אהרונב מספר, שאוסי אף התיישב על הפרימוס, עד שבשרו נחרך. עד כדי כך היה הריח חריף, ששני עובדי נמל רעבים הריחו ריח סטייק. הם באו לספינה ושאלו אם עושים קומזיץ.